Sok tsz-ben már zöldell a vetés

Gyors ütemű őszi munkák

A szegedi járásban, amint közeledett a nagy évforduló, egyre gyorsult a munka üteme a földeken. Érthető ez, hiszen a legtöbb termelőszövetkezeti közösség már korábban — hónapokkal ezelőtt — ígéretet tett: november 7-re, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának napjára az őszi vetés mellett végeznek valamennyi időszerű mezőgazdasági munkával. A szép vállalást — közölte Gyuris Szilveszter, a járási tanács vb elnökhelyettese — a közös gazdaságok döntő többségében lényegében már október 31-ig teljesítették:

38 termelőszövetkezet jelentette, hogy teljesítették az őszi kenyérgabona-vetési programjukat.

Ugyanakkor befejezték a szüreti munkákat, a fűszerpaprika, a kukorica és a cukorrépa betakarítását is. Biztos helyen van a homoki gazdaságokban az idei várakozás feletti almatermés is.

A fűszerpaprika és a szőlő kellemesen megtréfálta az idén a gazdákat. Igen sok tsz-ben a hosszú nyári aszály ellenére is holdanként 40 mázsa körüli fűszerpaprika-átlagot szedtek. A szeptemberi kiadós eső hatására a szőlőtermés járásszerte megközelítette az 1964-es egyedülálló rekordot. Sőt, például

a kisteleki körzetben

meg is haladta. Linka Mihály, a kisteleki pincészet vezetője mondotta el, hogy addig, amíg körzetükben 1964-ben összesen 33 ezer mázsa szőlőt tudtak felvásárolni, addig most közel 43 ezer mázsánál ért véget náluk a szüret. Több esetben — amikor már nem győzték a munkát — más feldolgozó üzemekbe kellett irányítani a beözönlő szőlőtermés egy részét.

Örvendetesen előrehaladt a járásunkban az év végéig esedékes őszi mélyszántás is.

A tervezett 22 ezer katasztert hold mélyszántásból november 1-ig több mint 15 ezer 400 holdon fejezték be a munkát. Az őszi vetéstervek teljesítésében leginkább a Tisza vonulatában, főleg Algyő, Tápé és Baks környékén mutatkoztak nehézségek. Ugyanis a Tisza közelében több ezer holdat csak július végén, illetve július elején tudtak bevetni a nyárba is behúzódó áradás miatt. S emiatt ezeken a földeken alaposan megkésett a kukorica beérése.

A kenyérgabona-vetések zöme sok helyen már szépen kikelt, megerősödve várja a telet. A végzett munkára járásszerte

a kifogástalan minőség a jellemző.

Az idén elért jó termésátlagok nagy ösztönző erővel hatottak a gazdákra, s igyekeztek a jövő esztendei jó termést már most megalapozni.

Befejeződött a KIOSZ küldöttgyűlése

Szombaton a Vasas Szakszervezet székházában folytatódott a KIOSZ 5. küldöttgyűlése. Az országban működő 72 ezer kisiparos képviseletében jelenlevő küldöttek beszámoltak a kisiparosság jelenlegi tevékenységéről, helyzetéről, feladatairól. Meghatározták, milyen tennivalóik vannak a lakosság jobb ellátásában, a még meglevő fehér foltok felszámolásában. Elmondták, hogy számolnak az új gazdaságirányítási módszerekből adódó követelményekkel és felkészülnek arra, hogy többet tegyenek a vásárlók, megrendelők megnyeréséért.

A kétnapos tanácskozás vitájában felszólalt Vályi Péter pénzügyminiszter, aki a kormány nevében üdvözölte a küldöttgyűlést.

A küldöttgyűlés újjáválaszotta a KIOSZ vezetőségét. A Kisiparosok Országos Szervezetének elnökévé ismét dr. Gervai Bélát választották.

Tervezés, kutatás, újítás

Mind többre vállalkoznak a fiatal műszakiak

Az elmúlt években számos siker fémjelezte Szegeden is a Fiatal Műszakiak és Közgazdászok Tanácsának a munkáját. Különösen áll ez a tavalyi esztendőre, amikor is a szakdolgozatok országos versenyében „aratták" a szegedi fiatalok.

A kiválók mozgalma

Három díjat hoztak el a legjobbak versenyében az ifjú műszakiak. Első díjat nyert a textilművekben dolgozó Kovács Károly Elektronika a pamutiparban című pályaműve. Egy másik kategóriában második díjjal jutalmazták Gyöngyösi József és dr. Czukor Bálint munkáját, amely a zöldséggel töltött paprikakonzerv — a zakuszka — gyártásában hozott újat; a Szegedi Textilművek másik díjazottja, Németh Júlia pedig harmadik helyezést érte el szakdolgozatával.

Hogy miért szólunk most ezekről a tavaly decemberben benyújtott, s tavasszal kitüntetett pályamunkákról? Mert ismét aktuális a téma, közeledik a december, amikor az idei „termést" küldik be a KISZ Csongrád megyei bizottságához az FMKT-ban tevékenykedő fiatalok. Azok, akik a Kiváló Ifjú Mérnök, Közgazdász vagy Technikus címért — ismételten vagy elsőízben — versenyre kelnek. S ilyenkor jó felmérni a megtett utat a cél mellé odatűzni az eredmények jelzéseit is. Ezzel a szándékkal tette mérlegre a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa és a KISZ megyei bizottsága is az eddigi tevékenységet, főként azt vizsgálva, mi lesz az elméleti munkák sorsa az üzemi gyakorlatban, milyen segítséget jelentenek a vállalatok gazdálkodásában? Hiszen a „kiválók mozgalmát" azzal a céllal támogatja, erősíti a KISZ, a szakszervezet, s szerencsére egyre több helyütt a gazdasági vezetés is, mert a termelékenység emelését, a gazdaságosabb termelést szolgálják.

Tervezés, kutatás, újítás, speciális műszaki problémák megoldása — ezeken a területeken sokat lendít a fiatalos kedv, a kezdeményező készség. S ma már milliós summára rúg az a haszon, amit az ifjú műszakiak leleményessége, újítókedve hozott a vállalatoknak.

A példák

A Szegedi Textilművekben már majd egy esztendőt „dolgozott le" az a szakdolgozat, amelyet Kovács Károly állított össze. Ugyanis ennek alapján kezelik, javítják és tartják karban az üzem valamennyi elektromos műszerét. De ennél sokkalta nagyobb; hézagpótló a jelentősége. A műszaki fejlesztés, automatizálás során egyre nő a textiliparban alkalmazott elektronikus berendezések száma; viszont nincs megfelelő hazai szakirodalom a kezelésükhöz, javításukhoz. A fiatal elektromérnök tanulmánya tehát úttörő jelentőségű; nem kétséges, hogy más pamut-, illetve textilipari üzemben is haszonnal forgathatják a kötetnyi tanulmányt. Ezt egyébként az országos verseny bíráló bizottsága is javasolta, amely különösen a munka önállóságát, áttekinthető rendszerét, s az anyagnak külföldi szakfolyóiratokból való összegyűjtését értékelte nagyra.

A szövödei gyártásközi ellenőrzés információinak gyakorlati alkalmazását tárgyalta Németh Júlia szakdolgozata. Idén már ennek szellemében történik az ellenőrzés során nyert adatok feldolgozása; a gyors elemzés révén időben sor kerülhet a beavatkozásra, változtatásra. Így az egyéb műszaki-szervezési intézkedések mellett ez a pályamű is jelentékenyen hozzájárult ahhoz, hogy a szövöde elsőosztályú részaránya a tavalyi 90 százalékról 95 százalékra növekedett.

A Szegedi Konzervgyárban is időben hasznosították azt az eljárást és berendezést, amellyel a fiatal műszakiak országos pályadíjat érdemeltek ki. Így csaknem százezres nagyságrendű megtakarítást értek el egy szezon alatt, másrészt a dolgozók munkakörülményei is javultak.

Követőik

Tavaly hét pályázatot nyújtottak be a vállalkozó kedvűek. Megérte, mert közülük a fenti három „dobogóra" került (külföldi utazások, jelentős pénzjutalmak, plakettek jártak ezzel), három pedig a SZOT-elnökség és a KISZ KB elismerő oklevelét érdemelte ki.

A már beérkezett jelentkezések azt mutatják, hogy fejlődik, szélesedik a kiválóak mozgalma. A Kenderfonó és Szövőipari Vállalatnál 11, a textilművekben 8, a MÁV-nál 5 pályázatot készít a műszaki ifjú gárda, de a ruhagyár, az építőipar, a fémfeldolgozó és más üzemek fiataljai is ki akarnak tenni magukért. Az üzemi vezetők közül is mind többen ismerik fel, hogy a fiatalok ambíciói egybeesnek a vállalati érdekekkel, s támogatást nyújtanak nekik, irányító szóval segítik őket. S ami nem kevésbé fontos, az elismeréssel sem fukarkodnak.

Az elismerés jele a kiváló cím elnyerése is. S mivel egy-egy ilyen cím mögött komoly gazdasági eredmény rejlik, mi mást kívánhatnánk a fiataloknak, s a vállalatoknak a pályázatkészítés finiséhez, mint ezt: „avassanak" minél több kiváló ifjú mérnököt, közgazdászt, technikust jövőre a szegedi üzemekben.

Simai Mihály

Jubileumi köntösben

Megjelent a Pártélet novemberi ünnepi száma

A Központi Bizottság folyóiratának e havi száma ünnepi köntösben köszönti a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulóját. A tartalomból külön is kiemelkedik több olyan írás, amely gondolatokban gazdagítja a novemberi politikai munkát.

Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára cikkében arról ír, hogy *a győzelmes útnak milyen fontos tényezője volt a párt vezető, irányító szerepe.* Több között megállapítja, ma már történelmileg bebizonyított tény, hogy Oroszországban és más országokban a lenini típusú párt vezető szerepe nélkül nem győzhetett volna a szocialista forradalom. Ezért is, a munkáshatalom ellenségei — ha ellenforradalmi célokat tűztek ki — a fő tüzet mindig a kommunisták pártja ellen irányították. A párt vezető szerepe a szocializmus építésének minden szakaszában — így most a gazdaságirányítás reformjának idején is — érvényesül. Az elméleti, propaganda és agitációs tevékenység, a demokratikus centralizmus erősítése újabb győzelmekhez vezet.

Nemes Dezső, a Politikai Bizottság tagja írásában azt elemzi, *hogyan járult hozzá a Nagy Október a KMP megalakulásához,* s a párt milyen harcokat vívott a forradalmi útmutatások felhasználásával 1945. tavaszáig, majd a fordulatot jelentő 1948. márciusáig. *Kurucz* István *az októberi szocialista forradalom általános érvényű tapasztalatairól* szóló cikkében kiemeli a munkásosztály szerepéről, a hatalom meghódításáról, a pártról, a szocialista társadalmi tulajdonról, s a proletár-internacionalizmusról szóló tanításokat. Bőséges adatokban gazdag információkat közöl a Pártélet *a magyar—szovjet kereskedelem jelentőségéről,* és *az SZKP 50 esztendős eszmei és szervezeti gyarapodásáról.*

A békés építőmunka feladatairól — *az iparfejlesztés kérdéseiről, a mezőgazdaságot befolyásoló és ösztönző közgazdasági munkáról, a sertéshús termelés növeléséről* — szóló írások a gazdaságpolitika szemszögéből segítik a pártszervezetek tevékenységét.

Külön említést érdemel *Harsányi* Iván tanulmánya a Nyugat-Európa több országában jelentkező *monopolitőkés diktatórikus kormányzati törekvésekről.* Az egyes országokat elemző írás végén a szerző megállapítja: e törekvések győzelme nem szükségszerű, a kommunisták és a munkástömegek szövetségi politikája, a nép harca gátat tud vetni a fasizálódásnak.

J. L.

Lehet „hitelesen" csalni

A napilapok gyakran foglalkoznak azokkal a visszaélésekkel, amelyek előfordulnak a vendéglátóipar üzemeiben. A Vendéglátóipari Tröszt egyik vezetője szerint nem mindig indokolt a vád.

— Legtöbbször a hitelesített űrmérték-egységekkel is baj van — mondotta munkatársunknak —, mert gyakran a poharakon sem pontosak a jelzések.

Szára legyen vagy füle?

Felkerestük az Országos Mérésügyi Hivatal mechanikai osztályát, ott kértünk választ erre a nézetre.

Az osztály helyettes vezetője, Bercsy Zsolt elmondotta, hogy hitelesítési kényszer alá tartozik — hitelesítendő — minden olyan ivóedény, amely „közületi használatba kerül". Tehát palackozott italok palackjai nem kerülnek a Mérésügyi Hivatal ellenőrzése alá, csak a sörös, boros poharak, valamint a centiliteres, röviditalos kispoharak. Így hitelesítik az 1—2 és 5 deciliteres féműrmértékeket, továbbá az 1—2 és 3 centiliteres, valamint az öt centes alumínium űrmértékeket is.

Hitelesítés alá tartoznak a tejet mérő űrmértékek is, de már a tejesüvegek nem tartoznak ide. A rövid italok űrmértékeinek „szárasnak" vagy „fülesnek" kell lenniük, míg a bort és tejet hosszú nyelű edénnyel kell porciózni. Miután a KÖJÁL megállapította, hogy a karima és az edény közötti rés „piszokfogó", esetleg káros az egészségre, most már csak olyan fémből, lehetőleg alumíniumból készített edényeket kell használni, amelyeknek a feneke homorú, viszont az aljának körös-körül vastagnak kell lennie, hogy ne deformálódjon.

Csak fémpohárral

A visszaélésekről mondotta az osztályvezető-helyettes: A csaposok, különösen a rövid italoknál, jelzett, hivatalosan hitelesített poharakat használnak. Illetékes rendelkezések szerint bort, pezsgőt, röviditalt kimérni még hitelesített poharakkal sem szabad, mert a jelzések nem pontosak, csak a fogyasztók tájékoztatására szolgálnak. Sokmillió kispoharat nem lehet olyan pontosan bejelölni, és ezért a Hivatal engedélyezi, hogy 1—2—3 deciliteres pohárnál 3 milliméteres eltérés lehessen plusz vagy mínusz. A röviditalok fogyasztására alkalmas kispoharaknál az eltérés csak 2 milliméter lehet.

A Mérésügyi Hivatal tapasztalata szerint a visszaélők kiválasztják azokat a poharakat, amelyek 2 vagy 3 milliméterrel kevesebb italt tartalmaznak, mert a jelzés ezeknél lejjebb van. Tehát az üvegből, vagy a borostartályból ilyen poharakba mérik az italokat, látszólag helyesen járnak el, de csak látszólag, mert az ilyen poharakba mért ital szintje 2—3 milliméterrel mindig kevesebb. A fogyasztó rendszerint megnyugszik ebben, mert látja a vonást, ameddig az italt töltik. Nem tudja, hogy a poharakon levő hitelesítés csak a közönség tájékoztatását szolgálja, de nem a pontos űrmértéket. Nem tudja, hogy ezekkel mérni tilos! Kimérni tejet, bort és röviditalt csak fémből készült hitelesített űrmértékkel szabad.

A poharas méréseknél naponta litereket lehet csalni egy-egy forgalmasabb üzletben. Persze ismerik az óvatos „kimérők" természetrajzát is. Ők, ha ellenőrzést tapasztalnak, az előre elkészített poharakat mutatják be, amelyek 2—3 milliméterrel több italt mérnek, ugyanis ezeknél ennyivel följebb van a vonal. Jelenleg 5—6 millió jelzett pohár van forgalomban, tehát van mivel visszaélni.

A fogyasztóknak tudniok kell, hogy a fém mérőeszközt színültig kell tölteni itallal — és pohárral mérni ugyanakkor tilos. Ha mégis ezekkel mérnek, akkor már visszaélés történik.

Nem szabályos a mérleg

De nemcsak az italt lehet „elmérni".

Ha a hentes rácsapja a húst a kétkarú mérlegre, és az lenyomva többet jelez, pillanatok alatt utána lehet mérni, tehát megállapítható a visszaélés. Nehezebb a helyzet, ha olyan mérleget használnak a boltokban, amelyekkel kilókat lehet mérni, viszont a fogyasztó csak 5, illetve 10 dekát kér.

Az 1959-ben kiadott, és ma is érvényes Mérésügyi Műszaki Utasítás XII. fejezetének 34. pontja kimondja, hogy 10 dekán aluli méréseknél nem szabad azokat a mérlegeket használni, amelyek másik serpenyőjére kilós súlyokat lehet tenni. Olyan mérlegeket kellene beállítani — de csak kellene — amelyek csakis 10 dekáig mérnek, amelyek mutatója jobbról balra teljesen kileng, és pontosan méri a féldekákat is. Sajnos, az ilyen régebbi mérlegeket kivonták a forgalomból és rendeletellenesen olyan mérlegeket használnak, amelyekkel 10 dekán aluli áruknál könnyen lehet elkövetni visszaéléseket. A Mérésügyi Hivatal is kénytelen eltűrni a bolti mérlegek rendeletellenes használatát — mert az ipar jelenleg nem gyárt mást.

— Ha a közönség ismeri jogait, és tudja hogyan „szokták" becsapni, ismeri a „fogásokat", akkor fel tud lépni a sajnálatosan gyarapodó üzleti és vendéglátóipari visszaélések ellen — mondotta illetékes tájékoztatónk.

Zsolnai László

Megjelent az új Tiszatáj

Ünnepi külsővel, gazdag tartalommal, az eddigi 6 ív helyett 10 ív terjedelemben jelent meg a Tiszatáj novemberi száma. Az *Októberi Forradalom évfordulójára* összeállított számot *Siklós* János ünnepi megemlékezése nyitja meg. Az évforduló jegyében közli a lap Borisz *Lavrenkov* elbeszélését, s tizenhárom orosz és szovjet költő — közöttük Szergej *Jeszenyin,* Andrej *Voznyeszenszkij* és Jevgenyij *Jevtusenko* — verseit. A szegedi írók közül *Andrássy* Lajos, *Polner* Zoltán, *Simai* Mihály, *Dér* Endre, *Kaczur* István és *Oravec* János emlékezik az évfordulóra.

A folyóiratban nagy helyet foglal el *az októberi forradalmi események sokoldalú elemzése,* s az évfordulóra megjelent könyvek recenziója. *Tóth* Miklós, *Varga* Lajos, *Antalffy* György és *Imre* Ottó írásait olvashatjuk erről.

Az új számot gazdag *kritikai anyag* egészíti ki.

Segítség

A Vakok Csongrád megyei Szövetségében tulajdonképpen a Nagy Október jubileumi ünneplésével készülnek az év újabb feladataira. Az új vezetőség — elnök *Kusz* Jenő, titkár ismét *Suti* Lajos — hét tagja ennek szellemében igazgatja a tagságot.

Az 541 tagot számláló Csongrád megyei csoport, főleg a munka és nyugdíjnélküliek segélyezésére a múlt évben 307 ezer forintot fordított. Szegeden a csoport tagjai a fonalfeldolgozóban és telefonközpontokban dolgoznak, s a vezetőség — mint Suti Lajos elmondotta — szeretné, ha többen is el tudnának ilyen munkakörben helyezkedni. Őket segíti az az újabb rendelkezés is, amely lehetővé teszi, hogy nyugdíjasaik kiegészítéseképp 500 forint helyett 1000 forint értékű munkát is vállalhatnak havonta.

A szövetség szegedi programjában — állandó műsoraik mellett — politikai előadások, az 50. évforduló megünneplése, a szövetség országos Homéros kórusának vendégszereplése szerepel — s aktuális programként, november 25-én vesznek részt az országos szövetség küldöttközgyűlésén.